XXXIX. évf. Cluj-Kolozsvár, 1929. Junius 6. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

Anyák.

Kisanyák és nagyanyák, hozzátok szól szavunk, titeket dicsőit énekünk. Ti vagytok azok, akiknek egyikét szentnek, másikát édesnek, mindeniket jónak és szeretettnek mondanak. Ti rólatok nem lehet elég szépet, elég nagyot, elég jót mondani, mert ti büszke szerények, ti féltők és igen gyakran félelemtől reszketők vagytok, mert mi lenne, ha egyszer csak azt vennétek észre, hogy az a drága kis angyal nem néz föl rátok!

Nemcsak ti féltek. Mi is mindnyájan félünk, mert féltünk titeket. Mindenki az anyában látja mindenét, ami szép, jó és szeretni való. Ha az ember mindenkiről elfeledkezik is, de édesanyját nem feledi el soha. Ha a fiu rossz, hálátlan, tékozló és gonosz lesz, egyet szentnek, sérthetetlennek tart: az édesanyját.

Ti minden napotokat gyermekeiteknek szentelitek. Ti még akkor sem feledkeztek meg róluk, mikor ők is már anyák vagy apák. Az az igazi anyai boldogság, hogy ő mindig gyermekeivel van, érettök és bennök él még akkor is, ha a sirhant fedi el szemük elől.

Anyák, egy napot nektek akarunk szentelni. Ez a nap ebben az évben legyen junius 9-ike. Ekkor jöjjetek a templomba, mert szép szavunk hálájával, szivünk forró dobogásával, illatos virággal akarunk és fogunk megtisztelni titeket. Jöjjetek ünnepeljük együtt az anyák napját!

Hálás szivvel, forró szeretettel köszönt és ünnepel mindnyájatokat

a Főpásztor.

Unitarian school for the ministry
Berl
America

TŰZHELY MELLETT

Édes anyám.

1. Kis testvérem, mondd meg nékem,
Tudod-e azt te igazán,
Hogy mit jelent, mikor mondod
Ezt a két szót: édes anyám?

2. Édes anyám: ez imádság.
Azért a sok fáradságért
Benne van a gyermek-hála,
Mellyel anyánk megtanitott
A legelső imádságra.

3. Édes anyám: zengő ének.
Dala zengett bölcsőnk felett,
Dalolva végezte dolgát
S ő tanitott énekelni
Zsoltár-könyvből szent zsolozsmát.

4. Édes anyám: megtartó hit.
Ő mondotta legelőször:
„Fent az égben a jó Isten,
Imádjuk Őt, mert nélküle
Boldogságunk sehol sincsen.“

5. Édes anyám: bizó remény.
Ha bánat ül sziveinkre,
Édes anyánk mondja nekünk:
„Lesz még öröm, lesz még vigság,
Mert az Isten mindig velünk.

6. Édes anyám: hü szeretet.
Gyarlók vagyunk, megbántjuk őt.
Sokszor hullat bús könnyeket,
Mégse vet meg, mégse hagy el,
Mert az anya mindig szeret.

7. Édes anyám: drága áldás.
A jó Isten azért adta,
Hogy a kisded nagyra nőjjön
És minden jót az anyjának
Hálás szivvel megköszönjön.

8. Édes anyám: minden kincsem,
Segitsen meg a jó Isten,
Hogy bubánat sose érjen
S a sok áldás, mit ránk adtál
Reád, anyám, visszatérjen!

Homoródujfalu. Dobai István.

Anyák napján.

— *A kolozsvári unitárius templomban tartott anyák napjára.* —

Ott virrasztott harmadnapja beteg gyermeke mellett a mesebeli anya, az örök anya. És azután, este későn, besuhant egy ősz öreg ember és elvitte magával a gyermeket, mielőtt még a kimerült anya észre vehette volna... Kifutott utána a szabad ég alá és a sötét éjszaka elárulta, hogy maga a hideglehelletü Halál járt arra s vitte magával a kioltott gyermekmécsest... És megindult a mesebeli anya az ő gyermeke után. Tövises csipkebokrot keblén melegitette fel, csakhogy az utat tőle megtudhassa, a haláltóba belesirta ragyogó két szemét, hogy átmehessen rajta és a boszorkának cserébe adta hét országra hires szép fekete haját annak rőt, fakó tincsei helyett, hogy a Halál virágos kertjébe bejuthasson. És ott, a Halál nagy melegágyában, együtt volt az összes emberélet, virágok és fák csodálatos összevisszaságában. Voltak az üvegharangok alatt jácintok és favastagságu pünkösdi rózsák, voltak pompás pálmák és hervadozó beteg virágok. És mindegyikben egy-egy embersziv dobogott és mindegyik egy emberélet volt. S a mesebeli vak anya meghallotta a millió kis virág közül az ő gyermekének szive dobbanását, de mire rá akart borulni, megjött a Halál és szelével megdermesztette a mesebeli anyát. És akkor visszaadta szemeit és elvonultatta előtte a boldog és a nyomoruságos jövendőt, ami előtt minden gyermek áll és amelyik közül egyik az ő gyermekének a sorsa. És az anya most már nem kérte többé vissza gyermekét, hanem rábizta a Halálra, rábizta Istenre, hogy az ő akarata következzék el, mert a Halál is csak Isten akaratát teljesiti... A Halál pedig eltávozott az anya gyermekével az ismeretlen országba.

Igy hangzanak el az Andersen-mese végakkordjai a távozó Halál hideg lehelletével, amint viszi magával a mesebeli gyermeket az ismeretlen birodalomba, ahová minden anya és gyermek egyszer eljut és ahonnan egy anya és gyermek sem tér többé vissza sohasem. Igy indul neki sok-sok gyermek egy nagy, ismeretlen országnak az örökké előre vezető végtelen uton, otthagyva magára az anyát.

De vajjon csak a Halál ragadja-e el a gyermeket az anyai kezek közül? Én azt hiszem, Andersen allegóriája az Életre is talál, az Életre, mely előbb-utóbb elveszi a gyermeket a családi otthonból és sodorja magával a boldog vagy nyomoruságos jövendő felé. És mit tesz az anya, aki elsirta szemeit gyermeke után s akinek fekete haja megőszült már? Még akkor is gyermeke oltalmáért könyörög Istenhez és csak abban az imádságban nyugszik meg: „legyen meg a te akaratod".

Az anyai szeretet dicsőitésére szánt mai ünnepnapon álljunk meg egy percre az Élet kiméletlen hajszájában, szakitsunk egy pár pillanatot csendes magunkbaszállásra a világ tülekedő lármájában. Emeljük fel szivünket az örök anya előtt, akinek tekintetében Krisz-

tus szent képe megalázkodik és Heine ördögi arca feltalálja a sokáig keresett szeretetet. Ma minden anyát ünnepelünk, aki gyermeket nevelt, aki őt kézenfogva vezette és tanitotta. Mert Berde Mária szavaival:

Nézd gyermeked kacsóját:
Fogózva fog ma téged.
Letépi majd az Élet.

És nézz anyád kezére:
Legyen bár csont a földben,
Ha bántanak: összezörren.

És ma sok élő anya hullat könnyeket gyermeke után és ma sok halott anyai kéz mozdul meg a sirokban. Az övék a mai nap, ezt az anyai eszményt ünnepli ma minden gyermek; egy része itt, a többi a temetőben.

Üdvözlet az élőknek, béke a halottaknak! **Mikó Imre.**

Levelet kaptam...

Levelet kaptam hazulról,
Aranyos, kedves levelet.
Az anyám ir és esdve hi
Azonnal haza engemet.

Ugy szeretné, azt akarná,
Hogy már egyszer otthon lásson.
Hisz ugy fáj az, hogy a körből
Olyan régóta hiányzom.

Este, reggel, amint mondja,
Megfigyel minden szekeret.
Szalad, rohan a kapuba,
Gondolván, én érkeztem meg.

Inog, szédül és mindig sir,
A csalódást, mikor látja,
Hogy hiába vár fiára,
Ez a tudat nagyon bántja.

Hütlenséggel vádol engem,
Pedig én hütlen nem lettem.
Mert most is ugy, amint régen,
Imádom őt és szeretem.

Ha lefekszem, ha fölkelek,
Mindig nevét emlegetem.
Szelid, nyájas, kedves képét
A szivemben rejtegetem.

Nem vagyok én háládatlan,
Amig élek nem is leszek.
Isten után ő az első,
Akit legjobban szeretek.

Lőrinczi Miklós.

*Az anya.**)

Álmodtam . . . A multnak ismert mezejére vitt képzeletem és lelkem átröpült hosszu-hosszu századokon . . . Láttam Názáret jászolbölcsőjét körülvéve égi fénnyel . . . a véres Golgothát a vesztett remény sötét felhőivel . . . Meglátogattam a sirt, hol gyászkönnyeket sirtak Jeruzsálem leányai. Csend volt ott, néma csend; csak egy-egy halk zokogás mutatta, hogy a megvert pásztor titkos nyája miképen kesereg.

Tanuja voltam annak a szent jelenetnek, midőn feltünt az uj remény sugára . . . hallottam, amint elhirdették: feltámadott! . . . Ott voltam a végső bucsuzásnál az olajfák hegyén . . . és lelkemen ott ült a kinos kérdés: mi lesz a pásztor nélküli nyájjal, mely kétségbeesetten nézte tőle elszakadó reménységét?! . . . Mi lesz? . . . Nem fogja-e a vérpad, a kereszt, a máglya megrémiteni a mestert sirató tanitványokat? . . . Felveszik-e az elejtett zászlót, vagy pedig visszamegy ki-ki az övéihez . . . és emberek helyett a Genezáret tavának halait fogdossák?! . . .

Igy töprengett lelkem a szent ügyet féltve, midőn egyszerre egy ismeretlen alak lépett hozzám. Nem tudtam kicsoda. Olyan idegen s mégis olyan ismerős. Ugy tetszett, mintha láttam volna már valahol! Mintha éreztem volna áldott ölelését, meleg csókolását!...

— Ne félj, légy bizalommal hozzám! — mondta kezemet megfogva. — Ösmerlek én régen. Bölcsődben én üdvözöltelek. Áldást én adtam reád. Isten nevére én tanitottalak. Amit érzesz, amit tudsz — nekem köszönheted . . . Ha az egyetlenegy Isten tiszteletére oltárt emelsz szivedben . . . ha a Golgothán elvérzett Krisztusnak hü követője léssz: engem tisztelsz, *a te egyházadat . . . Nevezz engem anyádnak!* . . . Szivem, lelkem, örömem a tied. Ha bánatod van: ne menj idegen földre! . . . Az én szivemet neked nem pótolja semmi, senki. Téged senki ugy nem szeret, mint én.

Jer velem! . . . Te kételkedtél az igazság diadalában . . . Nézd, a félénk tanitványok nem remegnek többé! . . . Hallod-e, hogy csattog az igének fegyvere! . . . Engem ültettek akkor 3000 szivbe és kétezer év óta van az én életem . . . Négyszáz évig szivem tiszta jelszavát: *„nincs több Isten, csak egy!“* — hiven megőriztem . . . Akkor — dacára, hogy hü fiaim tiltakoztak — reám kezdették aggatni azt a ruházatot, melyet Jézus és az apostolok sohasem viseltek . . . és mikor semmi sem volt már rajtam régi, egyszerü jelvényemből, sok százados küzdelem után félrevonultam . . . mert az az egyház nem én voltam, mely rabigába hajtotta a szabadság után epekedő lelkeket, mely krisztusi alázatosság helyett lábcsókot követelt elvakitott hiveitől, mely a „jobb adni“ elvét elfeledvén, koronákat vett el felkent királyoktól és a megbocsátás örök szép elvét

---

*) Elhunyt nagy papunknak egy most felfedezett kézirata, melyet mintha maga az Isten lapozott volna fel az elfeledés homályából — anyák napjára — nekünk. *Szerk.*

máglyatüz lángiba fojtotta. Mondom: ez az anya nem én voltam. Milyen anya az, kinek kezén ott szárad megölt gyermekeinek ártatlan vére?!...

Végre rejtett magányomból előszólitottak hü fiaim: Luther, Zwingli, Dávid Ferenc és mások. Azt a régi, ronggyá tépett zászlót ujra kezembe adták. E zászló jelszava közt uj harcra inditott legbátrabb fiam: Dávid Ferenc. És bejártuk Erdély bérceit, völgyeit. Magasságban, mélységben ott lengett a zászló, az Isten osztatlan egységét és egyedül imádandó voltát hirdetve. Megismerték Dávid Ferenc nevét, meghallották beszédeit, mint szent legendát adták tovább e hon fiai közt... Légy büszke e névre, gyermekem!... Nézd, a csatát vesztett babona miként vonul ki Erdély hegyláncain!.. Nézd, a szabad lélek magas szárnyalása hogy emeli fel a zászlót, melyen a jelszó: az igaz Isten tisztelete!... Hallod, Erdély bérceit hangoztatják: nincs több Isten, csak egy!... Ez a lélek, az én szabad lelkem röpködése irta meg 1566-ban a hitszabadság nagy oklevelét, melyet akkor nem értett... ma bámul a vén Európa...

Ezeket hallva, örvendj, vigadj velem, mert bánatod könnyüit inkább kérni fogom; midőn feltárom előtted a gyászos multak ismétlődő szomoru képeit... Ah, nézd... nézd Champel mezejét, a gen golgothát... Kit visznek fegyveres poroszlók a vadgyülölet gyujtotta tüzlángokba?... Kinek szava hangzik emésztő lángok tengeréből oly kinosan, oly szivettépően?... Servétet vitte máglyára az embertelenség... És nézd régi dicsőségünk romba dőlt sasfészkét: Déva várát?... Ki zörget abban rabláncot; kinek reszkető keze irja ott a börtön falára: az igazságot a pápák kardja, a kereszt és halál képe, semmi, semmi sem fogja feltartóztatni!?... A halálra itélt Dávid ott a rab... lelke ott szakadt ki kebeléből értem... az igazságért, melytől megválni nem tudott... Te sirsz?... Dicső multunk gyászromjain lelkedet a bánat árja dulja?!... Tegyed... a részvét és szent emlékezés könnyei jól esnek nekem is... de habár látod a börtönbe zárt, az üldözött, a javaiktól megfosztott és megölt testvéreket: mégis vigasztalódjál... a régi vérző sebek feltépése nélkül tompitsd el az emlékezet élő fullánkjait, mert a testvériség örökszép elvének megvalósitása csak ugy lesz lehetséges, ha feledni tudsz... Feledj és velem együtt légy büszke arra, hogy vihartépte ősz fejemnek soha sem volt csak egy gondolata is olyan, mely arra ösztönzött volna, hogy a hatalom polcán, vagy a megalázott szegénységben hitéért valakit üldözzek... mindenkinek meggyőződése szent volt előttem... ha voltak diadalaim: az igazság szavának meggyőző erejével szereztem... Nézd kezemet!... Ehez vér nem tapadt... Nézd szivemet!... Ebben bosszuállás soha sem született... Hirdess hát bocsánatot... szeresd azt is, ki megvet, gyülöl... a reád átkot kiáltóra mondjon ajkad áldást... légy a szegények barátja... boruljon lelked a szenvedők keblére... az ne sértsen, hogy protestáns és keresztény voltodat ma is letagadják, hogy veled még munkálkodni sem akar egy téren a Krisztust ma is

megfeszitni kész vakhitüség... ne sértsen ez, de az igazságot meghallgasd, ha Róma vagy Debrecen szólják is — és kövesd!... Hogy mi vagy és mennyit érsz: Isten itéli meg, ki a szivekbe lát...

Ezeket szólám neked vigasztalásul... de van panaszom is... Fáj nekem, hogy templomainkban nincs ott az a régi buzgolkodó nép... hogy ifjuságunknak elsőbb a tánc, zene és bordal, mint az Isten dicsőitő zsoltárok hallgatása... Fáj, hogy ezer sebtől vérző lelkemre ritkán adnak balzsamot gyermekeim, kik csak magukat kezdik szeretni, de Isten elhagyott oltáraira nem visznek áldozatot... Hová lett az öregek és szülők iránti tisztelet is?... Miért hever sok helyt romokban az erény és tiszta erkölcs temploma?... A háládatlanság sötét fegyverével miért tépik lelkemet azok, kiknek mindenemet adtam?... Az imádkozó ajkak miért némák; és a bomlás szava miért zug, mint rohanó vizek árja?... És az én fiaim, mint egyháztagok, miért nem tartnak össze?... Emlőm mindeniké és szivembe mégis miért döfik a kést?... Lelkem, testem ezer sebtől vérzik... Nem jönnek gyermekeim, hogy megállitsák hulló véremet... Vagy tán nem is látják sebeimet; nem is sejtik, miken mentem át, mig őket ápolám, védém, oltalmazám... Óh, tanitsátok meg nekik rövid örömemet... hosszas bánatomat... tán igy hozzám simulnak... tán megbecsülnek és nem keseritnek!...

E hü, e drága édes anya bevégezte szavait és én felébredék. Álom volt-e? Nem hiszem. Csak elvonult szemem előtt a mult sötét képe, dicsősége, a jelen sok tennivalója. Ez az édes anya bennetek bizik, általatok remél szebb jövőt! Azt akarja, hogy járjátok be a tért, hol lelkem a multak romjain kesergett, vagy dicsőségén megpihent. Azt akarja, hogy tanuljátok meg hosszu szenvedése történetét, mert ha tudnátok, hogy ősz fejét hányszor ostromolta zugó vihar... szivét hányszor találta éles tőr, ha tudnátok, hogy a Krisztus keresztjén ő volt megfeszitve, Champel mezején ő volt lángok közé dobva... Déva börtönében halálra itélve... ha tudnátok, hogy könnytől ázott falatját akkor is nektek adta, mikor éhezett, ruhájával betakart akkor is, mikor dermedő hidegben csupasz tagja fázott... keblén melengetett akkor is, mikor mély sirba temették — óh, ha ezeket tudnátok! oda borulnátok megsebzett lelkére, marcangolt szivére és áldást osztogató kezét csókolva kérnétek bocsánatot tőle fiainak hütlensége, ridegsége miatt.

Ösmerjétek meg hát rövid örömét, hosszas bánatát, hogy reá szebb jövőnek napját deritsétek! Az az alkalom, amit áron is meg kellene vennetek, itt van! Vezéreitek, sokat szenvedett édesanyátok nevében kiadják a jelszót: jöjjetek fel az Urnak hegyére... az Ur Isten házába, hogy megtanittassatok az ő utaira! Siket füleknek fog-e hangzani a szó? Nem hallanátok meg bus édesanyátok kiáltását? Halljátok meg, hiszen szellőlengés, viharzugás, nyiló virág, lehullt levél, tenger, patak egyet beszél: Szeressétek a ti jó anyátok! Menjetek fel hát az Urnak hegyére... a ti Istenetek házába!

Deák Miklós.

Egyházi életünk a jelenben és jövőben*)

(Folytatás.)

Istentiszteleteinket sokan szórakozásra használják, pedig ha szivvel-lélekkel részt venne mindenki az énekben s lelke fogékony lenne minden szép, jó és nemes befogadására, akkor lelki épüléssel tudná mindenki Isten igéjét hallgatni. Ne azért menjünk templomba, hogy lássák, hogy ott legyünk, hanem azért, mert az nekünk lelki szükség. Az istentisztelet legyen lelki egyesülés, mikor mint egy sziv, egy lélek egyetlen fohásza száll fel a zsoltár az Egek Urához.

Egész egyháztársadalmi életünknek alapja a közösség érzete, az egymás iránti szeretet kell legyen. Nem elég, ha én minden vasárnap pontosan elmegyek a templomba s aztán a másik vasárnapig még csak gondolatban sem érzem, hogy én egy öntudatos unitárius lélek vagyok. Tettel, cselekedettel bizonyitsuk be, hogy jó unitáriusok vagyunk. Egyházunkon kivül is, minden társadalmi és emberbaráti munkából ki kell vegyük a magunk részét. A szegények segitése, a bánatban levőkkel való együttérzés, az elesettek felemelése, a ruhátlanok felruházása, árvák, özvegyek támogatása, szegény, de tehetséges gyermekeknek a tanulásban való segélyezése mind, mind egy-egy olyan kötelesség, mely elől egy öntudatos unitáriusnak kitérni nem szabad. Oriási nagy az a munkamező, melyen egy igazi keresztény embernek munkálkodnia kell. De ha a munkából mindenki kiveszi a részét, ha nemcsak egy néhány lelkes ember hordozza az egésznek igáját, akkor a munka megoszlik, akkor könnyebb lesz a teher, akkor kevesebb jut egyre.

A presbiterium példát kell mutasson mindenben, hiszen azért vezetője, előljárója az egyházközségnek. Mindenben, adakozásban, áldozatkészségben, templombajárásban, szóval minden, de minden tevékenységében elől kell járnia a szó szoros értelmében. Megtiszteltetésnek kell vennie mindenkinek, hogy a vezetőségbe beválasztatott, oda méltónak találtatott. De azt is tudni kell, hogy e megtiszteltetéssel kötelességek is járnak, amiket ha nem tud teljesiteni, vagy nem akar, akkor mondjon le, adjon helyet arra valóbb, ügybuzgóbb egyháztagoknak, de tisztséget vállalni és annak meg nem felelni, nem erkölcsös dolog. Amikor azt hallom, hogy 50—100 leu egyházi adóért valláselhagyással fenyegetőznek egyesek, el kell szomorodjék az ember. Megnehezedett az idők járása felettünk az igaz, hiszen mindnyájan érezzük annak teljes sulyát. De egyházunk fennmaradása, fenntartása reánk van bizva, azért tehát felelősségünk érzetében minden áldozatot meghozni mindnyájunk szent kötelessége. Együtt érző, meleg szivek kellenek. Unitárius öntudat kell. Hegyeket mozgató erős hit kell.

A Dávid Ferenc Egylet kebelében müködő egyesületek nevelés és irányitás tekintetében nagyon sokat tehetnek a jövőért. Épen

*) E felolvasást Csiki Albert egyházi tanácsos afia tartotta Székelyudvarhelyen a D. F. E. ifjusági tagozatában.

azért a legnagyobb örömmel üdvözlöm azoknak gyülekezetünkben is életrehivását s hiszem, hogy nevelő munkájuk a jövőben éreztetni fogja áldásos hatását. Igen, be kell vonni mindenkit a közös munkába, hadd érezze mindenki, hogy neki kötelességei vannak, amelyek elől kitérni nem lehet, de nem is szabad.

Kedves ifju Barátaim! Végezetül hozzátok szólok most elsősorban. Ti vagytok jövőnk reménységei, egyházunknak, fajunknak, társadalmunknak jövendő munkásai. Készüljetek erre a nagy feladatra szent elhatározással, kitartó szorgalommal, hogy állhassatok majd nyomunkba s az elhagyott barázdákat tegye termékennyé becsületes munkátok s ha kell, könnyeiteknek, verejtéketeknek gyémántnál drágább cseppjei. Nehéz feladat vár reátok, de ha munkátoknak alapja az egy igaz Istenbe vetett sziklaszilárd hit lesz, diadalmasan fogtok győzedelmeskedni minden nehézségen.

Ugy legyen!

(Vége.)

Egyleti élet.

1928. évi titkári jelentés.

Sok nehézség, gazdasági és lelki küzdelmek között, ismét eltelt egy év. Kisebbségi életünk legeslegfőbb feladata, a minél tökéletesebb megszerveződés, ez évben is talált buzgó és megértő munkásokra. Azt lehet mondani, hogy habár az iskoláink megtarthatása fölötti emberfeletti munka le is kötötte mindannyiunknak figyelmét és tetterejét, egyházi misszionkat sem hanyagoltuk el és D. F. E. tagozataink jelentései több helyt komoly és számottevő haladásról tesznek tanuságot. E jelentések és saját utánjárásunk eredményét fogom itt ismertetni, röviden, hogy ne töltsünk tulsok időt el, de mégis bepillantást nyerhessünk egyháztársadalmi életünknek ez egyletekben nyert megnyilatkozásáról és állásáról.

Jelentéseinkből ugyanis kitünik az, hogy mennyire értette meg ez, vagy az az egylet korunk és helyzetünk, fajunk és vallásunk iránti feladatait; hogy milyen módszerekkel iparkodott ezeknek megfelelni, hogy miféle előadásokkal, ünnepélyekkel, vagy egyleti munkálkodással tudott tagjainak leginkább segitségére jönni, hogy tagjainak száma növekedett-e vagy sem és miért stb. stb. Mindezek azért fontosak, mert ezekből többi egyleteink nemcsak uj erőt meritenek az elvégzendő munkára, hanem egyuttal okulhatnak, tanulhatnak is. Továbbá fontos a jelentésküldés a központ szempontjából is. Hogyan siessen a központi Egylet segitségére olvasmányok, téli programok kiadásával vagy bármi más uton, ha nem ismeri a vidéki egyletek munkásságát, terveit és lehetőségeit. Vagy hogyan járjunk el a gyüléseket betiltó, vagy azokat más uton megakadályozó vidéki hatóságok ellen, a miniszteriumban konkrét esetekre hivatkozva, ha egyleteink ezekről nekünk jelentést nem tesznek.

A jelentésekkel azonban még más baj is van. A jelentésttevő testvéreink ugyanis annyifelé cimezik leveleiket, hogy azokat összeszedni sokszor lehetetlen is. Egyezzünk meg talán itt azonnal abban, hogy ezentul minden néven nevezendő levelünket D. F. E. ügyben a Kolozsvári D. F. E. titkárságához, (Cluj, Unitárius Kollégium) küldünk, kivéve pénzügyi dolgokat, melyekre nézve Gálfi Lőrinc, egyleti pénztáros az illetékes.

Számoljunk be azonban az egyes egyletek munkásságáról. A Kolozsvárt székelő anyaegylet a Nők Szövetségével és a D. F. E. Ifj. Körével együtt ez évben is szép munkásságot fejtett ki. Eltekintve attól, hogy több előadást rendezett keblileg, egy fényes nivóju koncert s az ifjuság, valamint a nagyközönség részére rendezett sorozatos estélyek, melyeken Főt. Dr. Boros György, Csifó Salamon, Gálfi Lőrinc teol. tanárok, Vári Albert koll. vallástanár és Szentiványi Sándor kolozsvári lelkész voltak az előadók, — tanuskodnak a kolozsvári anyaegylet munkásságáról. Fontosabb események voltak egyébként: Főt. Dr. Boros Györgynek, Egyletünk alapitójának és 44 éven át legbuzgóbb munkásának püspökké választása, mely eseménnyel Egyletünk igen nagy segitséget is nyert; egy D. F. E. Ifj. Köre klubhelyiségének felállitása és berendezése, mely igazi otthona lett a kolozsvári, valamint vidékről felkerült tanulók, iparosok, iparostanoncok s általában magyar ifjak részére; másik emlitésre méltó változás volt, hogy az Unitárius Közlöny szerkesztő-bizottsága és a D. F. E. választmánya megbizta Szent-Iványi Sándor, kolozsvári lelkészt a lap szerkesztésével. Hogy a lap nyert-e vagy vesztett ezzel a cserével, azt majd a jövő fogja megmutatni. Itt csak meg kivánjuk emliteni, hogy a szerkesztő körkérdésére: miféle változtatást vagy ujitást kellene a lapban keresztülvinni — mindössze 2 válasz érkezett, miből arra lehet következtetni, hogy a lap a várakozásoknak megfelel ugy ahogy van és az igényeket kielégiti. Ez mindenesetre az eddigi szerkesztőknek dicséret, a jelenlegi szerkesztőnek pedig utmutatás kell, hogy legyen. A kereszturi ifjusági konferenciáról később lesz szó!

A központi Választmány tartott ez évben összesen 7 gyülést, ezeken kivül pedig az elnökség több alkalommal összeült az aktuális kérdések megbeszélésére. Ez évben a D. F. E. sajnos csak egy kiadványt tudott megjelentetni (Szent-Iványi Sándor: Még csak egy félév az élet c. elbeszélését a Nép Barátja sorozatban 3000 példány), melynek szétküldése ép most van folyamatban. Ezenkivül azonban ujra kiadtuk a D. F. E. eredeti Szabályzatát s kis falraszegezhető alakban. a kolozsvári törvényszék határozatát, mely szerint a D. F. E. az Unitárius Egyház szerve, következésképen külön müködési engedélyre nincs szüksége. Mindkét kiadványból egy-egy darabot megküldöttünk dijmentesen minden egyesületi tagozatunknak a vidékre. A D. F. E. kiadásában jelent meg az Unitárius Naptár is, mely igy, a mi kiadásunkban, nemcsak hogy kifizette magát, de még némi kis haszonnal is járt. Ez a Naptár az 1929. évre szintén az Egylet és a tavalyi szerkesztők neve alatt, már készen is van D. F. E. névsorral bővitve. Felhivjuk vidéki egyleteink figyelmét, hogy e Naptár terjesztésével egyuttal misszióiói munkát is végeznek.

Szent-Iványi Sándor.

NŐK VILÁGA.

Vidéki egyleteink munkásságát mult számunkban megkezdettük és folytatásképen az alábbiakban számolunk be:

8. Szentgericzén a nőszövetség Kiss Ferencné elnöklete alatt a téli hónapokban hetenként egy-egy összejövetelt tartott, felolvasásokkal s az uj egyházi énekek gyakorlásával. Rendezett a Nőegylet egy szépen sikerült müsoros estélyt, melynek jövedelmét 3350 Leut egy szép bársony urasztali terítő beszerzésére forditotta. Pénzvagyona 1118 Leu.

9. Szentháromsági jelentés csupán a D. F. Egyletről emlékezik meg, valószinüleg ennek munkájában a nők is részt vettek.

10. Csókfalvi jelentés szintén csak a D. F. Egylet müködésére szoritkozik, bár a jelentésből világosan kitünik, hogy a csókfalvi asszonyaink is szépen kivették részüket az egyleti munkából.

11. Vadadon a nőkszövetsége Bedő Árpádné és Bedő Árpád vezetése mellett 16 összejövetelt tartott. Egy szindarab előadásával összekötött táncmulatságot rendezett. A templomban felállitott diszes emléktáblával örökitette meg a hősök emlékét. Továbbá 1927-ben karácsonyfa-ünnepélyt rendezett s az iskolás növendékeket ajándékokban részesitette. Pénzvagyona 1660 Leu.

12. Nyárádszentmárton—Csikfalvai egyházközségünkben s a hozzá tartozó leányegyházközségekben szép eredménnyel müködött a nőkszövetsége. A templomot szépitették és diszitették Ádám Mihályné tanitónő vezetése mellett. A nőkszövetsége egyesek adományából 4000 Leut forditott a templomi szószék feldiszitésére.

13. Nyomáton a nőkszövetsége a D. F. Egyleltel együtt 4 müsoros estélyt rendezett. Kettő szindarabbal és tánccal volt egybekötve. Tartottak 10 rendes és 4 rendkivüli gyülést. Január, február, márciusban minden kedden kötőke volt, vallásos és erkölcsnemesitő felolvasásokkal és egyházi énekek tanitásával. A nőkszövetsége gondozta a templomkörüli virágos kertet s tisztán tartotta a templomot és iskolát.

Udvarhely-kör.

1. A homoródszentpéteri D. F. Nőegylet elnöke Bedő Miklósné, alelnök: Ilyés Istvánné és Vass Andrásné, pénztárnok: Máthé Dénesné, jegyző Bedő Miklós. Választmányi tag 10, rendes tag 67. Tartott minden vasárnap este összejövetelt. Felolvasásokkal, szavalatokkal, énekszámokkal, melyekből legfőbb részt vett ki az elnök.

Rendeztek karácsonyfa-ünnepet, minden gyermeket megajándékoztak a tagoktól gyüjtött szeretetadománnyal (tészta, cukorka, irószerek). Rendeztek egy müsoros D. F. estélyt. Szereplők a nőegylet tagjai és a lelkész voltak. Ugy anyagilag, mint erkölcsileg jól sikerült. Vagyona 7000 Lei, melyet gyarapodás után a templomi padok rendbehozására forditanak.

2. Homoródvárosfalván a Nőkszövetsége 85 taggal müködik. Minden téli vasárnap este felolvasás, szavalás, egyházi ének, tanulás. 1928. jan. 29-én műsoros tánccal egybekötött estélyt rendezett, melynek tiszta jövedelme 3201.50 Leu volt. Az egylet összes vagyona: hitelszövetkezeti betét 9830 Leu. Két gyászlobogó 5000 Leu értékben, 10 drb. karszalag, 1 láda, egy koszoruszalag (temetéshez).

Az estéket vezeti Báró Józsefné.

3. Az oklándi D. F. Nőegylet összejöveteleit 1927. nov. hóban kezdte meg s tartott 1928. március közepéig, minden második szerdán este. 40—50 tag vett részt, varrás, fonás, horgolással foglalkozva.

A rendezést végezték a tagok 4—5-ös csoportokban, gondoskodtak szavalókról és felolvasókról. Énekeltek egyházi és világi dalokat is. Rendeztek egy jól sikerült teaestélyt, karácsonyfa-estélyt, mely alkalommal hadiárvák s pár szegény gyermeknek meleg ruhát juttattak. Az iskolások irkát, ceruzát kaptak s az összes gyermekek cukrot, gyümölcsöt.

Az egylet beszerzett egy, a falusi viszonyoknak megfelelő temetkezési felszerelést, melyet haláleseteknél tagok ingyen, nem tagok mérsékelt díj mellett vehetnek igénybe.

Tagok száma 90. Elnök Pál Ferencné, alelnök Fekete Domokosné, jegyző Bencze Dénesné, pénztáros legifjabb Egyed Józsefné. Választmányi tagok száma 12.

4. Homoródujfalvi nőkszövetsége 1927. nov. 20-tól 1928. márc. 11-ig a következő munkásságot végezte: 1927. nov. 20-án tartotta alakuló gyü ését. Elnök Dobai Istvánné, alelnök Siketes Sándorné, titkár Varga Józsefné és Sós Elekné, jegyző Benedek Sándorné biró, pénztáros Benedek Elekné. A nőszövetség rendezett müsoros teaestélyt, melynek tiszta jövedelméből 200 leut az abrudbányai egyházközség segélyezésére küldött December 25-én a nőszövetség közremüködésével az iskolás gyermekek előadták Dobai István: „Három árva karácsonya“ c. gyermekszindarabot. Tiszta jövedelemből 140 leut az előbbi célra adományoztak. Ugyanekkor a nőkszövetsége adományából egy szegény ember fehérnemüt, egy gyermek téli ruhát, egy szegény asszony meleg fejkendőt és minden szegény egy-egy kalácsot kapott. 1928. február 26-án nagynevü néhai Ferencz József püspök urunk emlékét impozáns gyászünnepéllyel szentelte meg. Március 4-én előadták „Piros rózsa, fehér rózsa“ c. népszinmüvet, melyet Siketes Sándor énekvezér rendezett. Még tartott az egylet 9 vallásos estélyt. Tiszta vagyon 3752 leu. (Folytatjuk.)

Egyről-másról.

Anyák napja. Pár nap még és mindenütt megülik az anyák napját Erdélyszerte. Talán érdekes lesz tudni e végből, hogy miképen keletkezett ez az ünnep. Az anyák ünneplése egészen régen vallásos formában keletkezett. Kis Ázsia hires Mária-istenek dicső anyja“, Rhea, lassanként elterjedt kultusztárgyá lett az egész müvelt világon Görögország és Róma közvetitésével. Ez az istennő később a római hatás következtében, mint Hilaria vált ismeretessé. A keresztények is piedesztálra emelték az anyát Szűz Mária tisztelése és imádása által. A vallásos kultuszból lassanként kifejlődött az ember-anyák tisztelése is. Legelőször Angliában hallunk arról a kedves szokásról, hogy a városban szolgáló cselédeket egy vasárnapra minden tavaszkor hazaengedték, hogy édesanyjukat meglátogassák. A — mothering Sunday“. „Anyázó vasárnap“. Szép szokás, nálunk is beválna. Amerika aztán államilag szervezte ezt a napot, különösen Jarvis Anna agitálására és kérésére. Anyák napján minden hivatalon zászló leng s a hadsereg ünnepségeket rendez. A háboru szolgái meghajolnak a béke fejedelemnői előtt.

Az első rendeletet ez irányban Wilson elnök adta ki 1914. május 9-én. Innen terjedt el aztán az „anyák napja“ megünneplése az egész világra. Nálunk P. Trefán Leonárd, ferencrendi rendfőnök inditott mozgalmat ez irányban, melynek eredményeként a kolozsvári unitárius vasárnapi iskola rendezte meg az első anyák napját. Ez az ünnepély az unitárius kollégium disztermében folyt le s azon részt vett Trefán főatya is, gyönyörü beszédet mondva e nap fontosságáról.

Még csak azt kivánom megjegyezni, hogy e nap jelképe a fehér szegfü, melyet mindenki viselni szokott édesanyja iránti szeretetből. (Szegfü helyett bármely más fehér virág is használható). Bár minél több fehér szegfü illatoznék a gomblyukakban anyák napján, hogy ezzel is kimutassuk megértésünket és szeretetünket édesanyánk neveléséért, gondjaiért és szenvedéseiért a mi érdekünkben. *Sz. I. S.*

Genova 1929. „Az élet tengerén uszó sorshajón ide vetődtem Itália szép kék ege alá s innen gondolok vissza sokszor, nagyon sokszor Erdélyre s elhagyott unitárius testvéreinkre. Innen gondolok, e nagy katholikus környezetből, hitrokonaimra s az egy igaz Isten hajlékába hivó harang szavára. Vasárnaponként elfog a vágy, milyen jó lenne templomba menni, unitárius, fehérre festett, tiszta templomocskába! Ilyenkor imára kulcsolom a kezem s megnyugszom kissé, hogy mindenkinek ott van temploma, ahol lélekkel, igazán Istenhez tud emelkedni!“ Ezeket a meleg sorokat ifj. Gspann Károly, fiatal unitárius testvérünk küldötte a szerkesztőségnek, ki a kisebbségi sors rendelése szerint, Olaszországban orvosnak készül. Pár szép költeményét jövő számunkban hozzuk.

Nem akar célzás lenni! Egy amerikai lapból olvastuk az alábbi pár sort: A régi harang évekkel ezelőtt megrepedt. Szava már csak nyögéshez hasonlitott s olyan volt, mintha mindig csak temetésre hivná az egyház tagjalt. A kebli tanács összegyült és az elnök előterjesztést tett az ügyben: „Harangot kell öntetnünk, de pénzünk nincs. Rovatallal a hiveket nem lehet megterhelni a mostani nehéz anyagi viszonyok között. Ajánlom, hogy forduljunk az üggyel a nők szövetségéhez.“ Az előterjesztést elfogadták.

A papi ház fedele elavult, az eső becsorgott a szobákba. Hónapok elteltével egy kiküldött bizottság jelentést tett az ügyről a kebli tanácsnak: „A fedelet meg kell javitni. Ajánljuk, hogy az ügy tétessék át a nők szövetségéhez“. Egyhangulag elfogadtatott.

A lelkész nem tudott fizetéséhez jutni hónapokon keresztül s pironkodva kerülte, hogy találkozzék a füszeressel vagy a mészárossal. Panaszkodva fordult hát az egyházközség gondnokához, elébetárva a türhetetlen helyzetet. „Hát ezen segitünk, tiszteletes ur. Meg is beszéltük az ügyet a pénztárnokkal s a többi kebli tanácsossal együtt még pünkösd első napján, amikor azt a kis bort fogyasztottuk el, amit az elnökné adott volt s elhatároztuk, hogy megkeressük ez ügyben a nők szövetségét.“ — Igy válaszolt a gondnok, amikor hozzájuk érkezett egyik költői lelkü kebli tanácsos is és folytatta: „Hja, az égbe vezető ut hosszu, nehéz és meredek. Magunkra hagyatva nem tudunk oda feljutni, bármennyire fáj is az a mi szivünknek. Reméljük azonban, hogy a nők segitségével csak bejutunk valahogy a menyországba is.“ *y. z.*

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Az E. K. Tanács május 16-án tartott rendes havi ülését megelőzte a dr. Ferenczy Géza főgondnok ur vezetése alatt tartott felügyelő gondnoki értekezlet, melyen esperes, f. ü. gondnok, lelkészköri elnök, fő- és középiskolai igazgatóink szép számmal vettek részt. Az E. K. Tanács ülésén is az egyházkörök képviselői tekintélyes számban voltak jelen. A tárgysorozaton szerepelt mintegy 60 ügy közül a fontosabbak sorából megemlitjük a nyugdijszabályzati táblázat módositásának, az egyházi adózásnak, a kolozsvári és székelykereszturi Vén Diák-alapnak, Abrudbánya temploma ujraépitésének ügyét. E. K. Tanács elismerő köszönettel vette tudomásul főt. Püspök urnak angliai utjáról, továbbá a Lupény—vulkáni püspöki vizsgálatról tett jelentését, elhatározta, hogy Ferencz József püspöknek siremléket állit és a Hittan c. középiskolai tankönyvét ujra kiadja, a református egyház zsinati megnyitó ünnepélyén meghivás folytán az egyházat főt. Püspök és dr. Szent-Iványi József főgondnok ur vezetése alatt egy küldöttséggel képviselteti.

Péterfi Dénes-emlékalap. A kolozsvári unitárius egyházközség 1925. évben elhatározta, hogy Péterfi Dénesnek, az egyházközség 35 éven át volt érdemekben gazdag lelkészének és esperesének az egyházközségben örök emléket állit és ennek létesitésére az egyházközség elöljáróit, kebli tanácsosait s a néhai tisztelőit, barátait adakozásra felkérte. Az adományozók neveit az Unitárius Közlönyben több alkalommal közzétettem. Miután az alap gyarapitására már huzamosabb idő óta nem történt adományozás, az eddig begyült összeget takarékpénztári kamataival együtt 10.971 leu értékben bejelentettem az egyházközség kebli tanácsának határozathozatal végett. A kebli tanács az alapitvány szabályszerü kezelését meghatározta és a jövedelem felhasználását ugy állapitotta meg, hogy annak $^1/_5$-e állandóan tökésitendő, $^4/_5$ részét egyenlően megosztva, részben a lelkészi könyvtár gyarapitására, részben a kolozsvári elemi leányiskolában a magyar nyelvben legszebb eredményt felmutató IV. oszt. növendékek jutalmazására forditja. Akik esetleg e nemes célu alapitvány gyarapitásához ezután is hozzá óhajtanak adományaikkal járulni, méltóztassanak adományaikat hozzám küldeni. Az E. K. Tanács az alapitványt 450—1929. sz. határozatával elfogadta. *Hadházy Sándor* pénztárnok.

Az 1929. évi Nyári Egyetemes D. F. E. I. K. konferencia — mint már jeleztük — Dicsőszentmártonban fog megtartatni augusztus hó végén. Jövő számunkban részletes programmot fogunk hozni.

Pünkösd elsőnapja Tordaturban. A tordaturi egyházközség nőtagjai egy szép ezüst urasztali serleget szereztek be mintegy 6000 leu értékben, melyet pünkösd elsőnapján adtak át a közhasználatnak. Zsufolásig megtelt ez alkalommal a templom, hol Bodoczi Sándor buzgó imája és alkalmi beszéde után dr. Varga Béla egyházi főjegyző tartott urvacsorai beszédet, rámutatva arra, hogy az utóbbi időben milyen szép és felemelő megnyilvánulásaival találkozunk a kicsiny turi gyülekezetben a szentlélek munkájának. A tordaturi gyülekezet valóban a fejlődésnek, haladásnak és

az áldozatkészségnek olyan példát mutató utján halad, amely minden dicséretet és figyelmet megérdemel. A gyülekezet vallásos buzgósága, egyháza iránt való lelkesedése csak örömmel töltheti el a szemlélő lelkét. Azt mondja az Irás, hogy „a szentlélek megtanit mindenre titeket.“ A tordaturi gyülekezet máris sok jelét adta annak, hogy nem zárja be füleit Isten szent lelkének sugalma elől s ugy gondoljuk, nem csalódunk abban a reményünkben, hogy ezután is gyakran fogunk hallani azokról a cselekedetekről, amelyek a hitnek és a buzgóságnak legmeggyőzőbb bizonyságai.

Hymen. Fazakas Margitka Székelykeresztur és Lukács Sándor püspöki titkár Kolozsvár, május 21-én tartották esküvőjüket. Istennek áldása legyen az ifju páron, egy boldog életen keresztül.

Huszonötéves osztálytalálkozó. A kolozsvári unitárius főgimnázium 1904-ben végzett növendékeit felkérem, hogy folyó év junius 16-án tartandó találkozónkon sziveskedjenek megjelenni a kollégium tanári szobájában. Ez nap a templomban prédikál Ütő Lajos székelykereszturi lelkész. *Dr. Varga Béla* Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

A kolozsvári unitárius gimnázium május hó 26-án rendezte meg az idei tradiciós tornavizsgát, mely ismételten a siker jegyében zajlott le. Az unitárius gimnázium már a háboru előtt is két izben nyerte el a K. E. A. C. által kitüzött selyemzászlót az összes kolozsvári középiskola előtt s ez a szellem hatja át ma is a diákságot, mely a megnehezült kulturális és gazdasági körülmények dacára is igyekszik eleget tenni az „ép testben ép lélek“ követelményeinek. A tornaverseny szépszámu közönség előtt, ünnepélyes felvonulással, egyházi énekkel és szabadgyakorlatokkal kezdődött. A gerincet azonban a tulajdonképeni verseny képezte, melyet a Kereskedelmi Alkalmazottak Sportkörének zsürije vezetett le. Az elért eredmények sokaságából kimagaslik Simándi A. (VII.) 158 cm.-es magasugrása, Bakcsi (VII.) 9·71-es sulydobása, továbbá Ferenczy J.-nek (VI.) a távolugrásban elért 5·19-es eredménye és Simándi A. (VII.) 2·70-es rohamdeszka-ugrása. A kötélhuzást a II., a stafétafutást a VII., a kótyaversenyt a VI. osztály nyerte. A főversenyben (nyujtó-korlát-ló) Kovács Béla (VI.) lett az első Osváth I. (IV.) és Kertész G. (III.) előtt. Egybevetve az eredményeket és különösen számbavéve azt, hogy az idén csak hét osztály versenyzett, fejlődésről és különösen a tömegsport mind jobban érezhető előnyomulásáról beszélhetünk, ami különösen a versenyt tarkitó buzogány, fabot, svédtorna és zsámoly gyakorlatokban bizonyosodott be. Ennek a mult tradicióihoz hü, folytonos fejlődés gondolatának adott kifejezést az ünnepélyt bezáró Gálffi Zsigmond igazgató, aki a már közelgő *szellemi* tornákon is hasonló sikert kivánt a fiatalságnak. Végül pedig dr. Boros György püspök ur szólt közvetlen szavakat a diákokhoz, megköszönve László Gyula tornatanárnak szives közremüködését, aki mint a régi dicsőségek szemtanuja, még ma is eredményesen vezeti az intézet sportéletét. *M. I.*

Halálozás. Csikcsatószegi Csató Pál erdőtanácsos, uradalmi jószágigazgató, róm. kath. vallásu kolozsvári lakos, életének 58-ik, második házasságának 6-ik évében hosszas szenvedés után május 6-án elhunyt. Nyujgodék csendesen!

☞ Alapitói dij 500 Leu, minek ellenében az „Unitárius Közlöny" ingyen jár!

Nyugtázás. Az egylet pénztárába április 18-tól május 18-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek: Kovács Péter Unoka, Ürmösi Jenő Kolozsvár, Incze Béla, Uzoni Mihály, Téglás Albert, Barabás Mihály, Ütő Áron, Vida Géza, Kiss Károly, id. Szabó Mózes, ifj. Szabó Mózes, Szabó László, özv. Kriza Sándorné, József Kálmán, Ütő Irma, Köntés Ferenc, Simon András, Unitárius Egyházközség Sepsiszentgyörgy, Unitárius Egyházközség Kilyén, Ütő Béla Léczfalva, Cserei Gyula, Barabás Lajos, özv. Lőrincz Károlyné Árkos, Ferencz Lajos, id. Fazakas Sándor, Unitárius Egyházközség Nagyajta, Pap György Dicsőszentmárton 1929-re; Bálint Balázs Kénos, Unitárius Egyházközség, Török János Dicsőszentmárton, Unitárius Leányegyházközség Kőhalom, Téglás Dávid Sepsiszentgyörgy, Pap László Székelyudvarhely, Dancs Lajos, Barabás Lina Árkos, Unitárius Egyházközség Laborfalva, Unitárius Egyházközség Bölön 1928-ra; özv. Sándor Mózesné, Sándor Gergely, Unitárius Egyházközség Kénos 1927-re; Szigethy Cs. Miklós Kolozsvár, özv. Székely Mózesné Felsőrákos 1927—1929-re; dr. Abrudbányai Géza, dr. Váradi Aurél, dr. Kauntz Józsefné, László Gyuláné, Pap Domokosné, Pálffy Mártonné, Fangh Erzsébet, özv. Csathó Pálné Kolozsvár, özv. Györfi Ferencné, Ádám Dániel Derzs 1927—1928-ra; Kovács Albert Derzs, Pálffy István Dicsőszentmárton 1926—1928-ra; Pál József Jánosé Dicsőszentmárton 1924—1928-ra; Szabó Ferenc Dicsőszentmárton, dr. Zsakó Andor Kolozsvár, Bedő Ferenc Kézdivásárhely, Soliom Béláné Kézdikővár, Dahlström Kálmánné Árkos, Barta Lajos Nagyajta 1928—1929-re. Alapitói dijat fizettek: Lászlóczky Ilus Kolozsvár 100 L., Csinády Jánosné Nyárádszereda, dr. Gál Miklós Torda, Unitárius Leányegyházközség Kőhalom, Gagyi Dénes Brassó, Unitárius Egyházközség Árkos, dr. Lőrinczy István Nagyajta és Unitárius Egyházközség Kálnok 500—500 L.-t. Kolozsvár, 1929. május hó 18-án. *Gálfi Lőrinc* pénztárnok.

Küldjétek gyermekeiteket minél tömegesebben a kereskedelmi és ipari pályákra!

Minden kézirat Szent-Iványi Sándor szerkesztő címére Cluj, Unitárius Kollégium küldendő.

Kéziratokat nem adunk vissza!

Előfizetési ár: Egész évre 60 L. Magyarországra 90 L. Egyes szám ára 8 L. Akik a 60 L.-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 500 L. Minden pénz **Gálfi Lőrinc** egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Corvin"-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz